

RESUMO EXECUTIVO

III. RESUMO EXECUTIVO

En setembro de 2015, os Estados membros das Nacións Unidas aprobaron por unanimidade, unha resolución na que se recoñece que o maior desafío do mundo actual é a erradicación da pobreza e afirman que sen lograla, non pode haber desenvolvemento sustentable.

A Axenda é un plan de acción a favor das persoas, o planeta e a prosperidade, integrada por 17 Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (en diante, ODS), 169 metas e 232 indicadores a acadar en 15 anos.

A primeira referencia que se ten da Axenda 2030 en Galicia foi no ano 2018, ano no que se realizou un documento de análise sobre a implantación e as implicacións e efectos que supoñía a mesma en Galicia. Do documento extraeuse que Galicia situábase nun bo punto de partida respecto a moitas das metas expostas polos ODS, algunhas das cales aluden a retos mesmo xa superados por parte da sociedade galega. Con todo, existe un amplo conxunto de metas que supoñen desafíos presentes na realidade galega.

Co fin de mellorar na xestión actual vinculada á Axenda 2030, no ano 2021 elaborouse por primeira vez o *Informe de aliñamento dos Orzamentos Xerais da Comunidade autónoma de Galicia*, de acordo co previsto na Orde de 9 de outubro de 2020 pola que se ditan instrucións para a elaboración dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2021. En liña co exercicio anterior, e para os orzamentos de 2022, establécese na Orde de elaboración dos mesmos, que, de novo, un “Grupo de traballo ODS 2030” asignará os proxectos de gasto coa lóxica da estratexia de sustentabilidade 2030.

O principal obxectivo deste informe é reflectir a relación entre os ODS e as políticas e programas orzamentarios previstos nos Orzamentos Xerais da Comunidade autónoma de Galicia para o ano 2022. En concreto, o que se pretende é por de manifesto o grao de contribución das políticas dos Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma De Galicia á consecución dos obxectivos.

Para determinar o esforzo orzamentario que cada política de gasto realiza para o logro dos ODS, dentro de cada política de gasto, identificáronse os ODS que teñen unha relación directa coas actuacións contempladas dentro de cada unha delas. Para o citado análise identificamos as políticas de gasto coas prioridades de actuación que recolle o Plan Estratéxico de Galicia; e o nivel de análise levouse a cabo ao detalle de proxecto, observando a conexión das actuacións de cada un deles coas metas específicas recollidas en cada ODS. En concreto, levouse a cabo o aliñamento de máis de 2.300 proxectos, recollidos en 113 programas de gasto (a excepción do programa 911A “Amortización e gastos financeiros da débeda pública), clasificados á súa vez nas 20 prioridades de actuación do Plan Estratéxico de Galicia.

Para poder realizar unha comparación efectiva entre políticas de gasto, introduciuse o termo de esforzo orzamentario, que ten en conta o grao de contribución directa a un ODS en relación á dotación total de cada política de gasto.

A Axenda representa “o compromiso internacional para facer fronte aos retos sociais, económicos e ambientais da globalización, poñendo no centro ás persoas, o planeta, a prosperidade e a paz”.

Do mencionado anteriormente pódese extraer que os tres alicerces que sustentan o Desenvolvemento Sustentable son: o crecemento económico inclusivo, o benestar e xustiza social e a protección do medio ambiente.

Estes tres alicerces enmárcanse ademais nunha dimensión institucional, configurada como elemento de cohesión que posibilita o desenvolvemento das políticas orientadas ao logro dos obxectivos da Axenda 2030.

Non necesariamente todos os créditos orzamentarios teñen que estar directamente aliñados con algún obxectivo de desenvolvemento sustentable. É o caso de actuacións de carácter instrumental ou horizontal que non poden identificarse cun obxectivo concreto ou ben de actuacións que non teñen incidencia significativa no cumprimento da Axenda 2030.

Como se pode observar na táboa seguinte, ao redor dun 5% non estaría aliñado cos obxectivos de desenvolvemento sustentable, tratándose fundamentalmente de diversos gastos operativos e de funcionamento da administración xeral. Así mesmo, existen unha serie de proxectos nas distintas prioridades de actuación que non amosan contribución directa ás metas específicas previstas dentro de cada un dos ODS.

Cadro 1. Porcentaxe de aliñamento do orzamento 2022 aos ODS.

Orzamento non aliñado	535.878.024	5%
Orzamento aliñado	11.255.504.798	95%
Total	11.791.382.822	

Fonte: Consellería de Facenda

Unha vez delimitado o gasto aliñado aos obxectivos da Axenda 2030, recóllese na seguinte táboa a distribución cuantitativa do orzamento tendo en conta a contribución das políticas de gasto a un só obxectivo de desenvolvemento sustentable principal.

Cadro 2. Distribución por dimensións temáticas

	Orzamento	% sobre o total
Dimensión Social	8.168.755.468	69%
Dimensión económica	1.889.487.539	16%
Dimensión medioambiental	977.039.040	8%
Dimensión insitucional	220.222.751	2%
Non aliñado	535.878.024	5%
	11.791.382.822	

Fonte: Consellería de Facenda

Como se pode observar na táboa anterior, a dimensión social é a que concentra o maior importe orzamentario con moita diferenza con respecto ás outras tres dimensións, representando case un 70% sobre o total.

Se temos en conta cada un dos ODS, o reparto do orzamento quedaría da seguinte maneira:

Cadro 3. Reparto do orzamento entre os 17 ODS.

	Obxectivos de desenvolvemento sustentable	Orzamento 2022	% sobre o total
	1. Fin da pobreza	73.782.509	0,6%
	2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	55.932.019	0,5%
	3. Vida saudable e benestar	4.531.996.826	38,4%
	4. Educación de calidade	2.630.368.293	22,3%
	5. Igualdade de xénero	38.753.478	0,3%
	6. Auga limpa e saneamento	68.710.442	0,6%
	7. Enerxía asequible e sustentable	100.192.174	0,8%
	8. Traballo decente e crecemento económico	981.408.712	8,3%
	9. Industria, innovación e infraestruturas	908.078.827	7,7%
	10. Redución das desigualdades	837.922.343	7,1%
	11. Cidades e comunidades sustentables	292.393.232	2,5%
	12. Produción e consumo responsables	36.658.504	0,3%
	13. Acción polo clima	195.947.214	1,7%
	14. Vida submarina	94.115.304	0,8%
	15. Vida dos ecosistemas terrestres	189.022.170	1,6%
	16. Paz, xustiza e institucións sólidas	207.392.926	1,8%
	17. Alianzas para cumprir os obxectivos	12.829.825	0,1%
	Non aliñado	535.878.024	4,5%
	Total	11.791.382.822	

Fonte: Consellería de Facenda

O ODS 3, relacionado coa vida saudable e o benestar, é o ODS que concentra a maior contía respecto do total (un 38%), seguido polo ODS 4 relacionado coa educación e a formación (un 23%), ambos ODS pertencentes á dimensión social.